

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Oboer/6/2024
Identifikačné číslo spisu:	2112211785
Dátum vydania rozhodnutia:	07.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2112211785.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v exekučnej veci oprávnenej obchodnej spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpenej advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., Bratislava, Miletičova 5B, IČO: 35 940 875, proti povinnému H. C., narodenému XX. V. XXXX, Z., Z. XXX/XXX, o vymoženie 1 086,68 eur s príslušenstvom, o dovolaní právnej predchodkyne oprávnenej (PRO CIVITAS s.r.o.) proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoE/9/2013-28 z 13. decembra 2013, takto

rozhodol:

I. Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

II. Povinnému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 37 Er/458/2012-15 z 19. júna 2012 zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Miroslava Šupu, Exekútorský úrad Nitra, Kmeťkova 30, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku označeného v žiadosti súdneho exekútora. Vychádzal zo zistenia, že právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere, ktorú s povinným uzavrela Poštová banka, a.s. (ako pôvodný právny predchodca oprávnenej) s tým, že zmluva má charakter zmluvy spotrebiteľskej. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), ktoré v článku 9.2 upravili spôsob riešenia prípadných sporov v konaní pred rozhodcovským súdom (rozhodcovskú doložku). Súd prvej inštancie poukázal na to, že rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VOP úverovej zmluvy je neprijateľnou zmluvou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v znení do 31. marca 2006. Rozhodcovská doložka je jednou zo zmluvných podmienok zapracovaných do VOP poskytnutia úveru bez toho, aby bola spotrebiteľom individuálne dojednaná, teda spotrebiteľ nemal možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť. Podľa súdu prvej inštancie, veriteľ môže na základe danej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie

rozhodcovskému súdu, ktorý si sám zvolil a z rozhodovania tak vylúčiť súd, ktorý by inak bol príslušný. Spotrebiteľ tým stratil právo brániť sa voči nárokom dodávateľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Vychádzajúc z uvedeného, súd prvej inštancie konštatoval, že nedošlo k platnej dohode o rozhodcovskej zmluve, neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Ak rozhodcovská zmluva nebola platná, vo veci rozhodoval orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať, rozhodcovský rozsudok je nulitný a ako exekučný titul neúčinný.

2. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 24CoE/9/2013-28 z 13. decembra 2013 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. mája 2014 (ďalej len „OSP“). Odvolací súd k otázke neplatnosti rozhodcovskej doložky poznamenal, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď preskúmal žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul a ich súlad, resp. rozpor so zákonom, pričom správne konštatoval, že žiadosti o udelenia poverenia nebolo možné vyhovieť. Z formy a obsahu predmetnej úverovej zmluvy je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú zmluvu“, ktorej predtlač mala právna predchodkyňa oprávnenej už pripravenú a dopisovala do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa povinného, pričom povinný obsah zmluvy v časti jej VOP žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Rozhodcovská doložka nesporne nebola individuálne dojednaná a pretože predmetná úverová zmluva mala charakter spotrebiteľskej zmluvy, odvolací súd v danej súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 z 24. februára 2011, podľa ktorého spotrebiteľská doložka znemožňujúca voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovenia § 52 a nasledujúcich OZ, za použitia ich výkladu v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS. Odvolací súd uzavrel, že predmetná rozhodcovská doložka, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je podľa ust. § 53 ods. 4 OZ neplatná a keďže následne nebola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva v zmysle § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, nebola založená právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bol predložený ako exekučný titul, je preto právne neúčinný. Exekučný titul je v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho boli splnené podmienky § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

3. Uznesenie odvolacieho súdu napadla právna predchodkyňa oprávnenej (PRO CIVITAS s.r.o.) dovolaním, v ktorom žiadala napadnuté uznesenie zmeniť tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) „poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie“, alebo alternatívne zrušiť obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pretože súdy v danom prípade: a/ rozhodovali vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ OSP), b/ rozhodovali napriek tomu, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ OSP), c/ rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ OSP), d/ odňali oprávnenej možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP), e/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 OSP (§ 241 ods. 2 písm. a/ OSP), f/ konanie zaťažili tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP) a g/ svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP).

4. Zo spisu vyplýva, že dovolanie právnej predchodkyne oprávnenej (PRO CIVITAS s.r.o.) bolo dané na poštovou prepravu 5. marca 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP). S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a

doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Elektronickým podaním opatreným zaručeným elektronickým podpisom, ktoré bolo Okresnému súdu Trnava doručené 24. apríla 2024, oprávnená vzala podané dovolanie v celom rozsahu späť.

6. Podľa ustanovenia § 446 CSP, ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie zastaví.

7. Keďže oprávnená vzala svoje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoE/9/2013-28 z 13. decembra 2013 v celom rozsahu späť, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 446 CSP dovolacie konanie zastavil.

8. V dovolacom konaní povinnému vznikol nárok na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá procesne zavinila zastavenie konania (§ 256 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

9. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.